

Andrzej Wiśniewski

"Rozwód. Komentarz, orzecznictwo,
przepisy związkowe", Z. Krzemiński,
W. Żywicki, Warszawa 1961 :
[recenzja]

Palestra 5/10(46), 73-74

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD WYDAWNICTW PRAWNICZYCH

Z. Krzemiński, W. Żywicki: *Rozwód. Komentarz, orzecznictwo, przepisy związkowe*. Wyd. Prawn. Warszawa 1961, s. 208.

Obowiązujący obecnie polski Kodeks rodzinny składa się, jak piszą we wstępie autorzy omawianego opracowania, z przepisów i luk; pierwszych jest niewiele, drugich mnóstwo. Już samo to żartobliwe twierdzenie wskazuje na to, jak potrzebne są wszelkie opracowania wyjaśniające przepisy tego Kodeksu.

Na tematy związane z Kodeksem rodzinnym wiele już napisano. W okresie przeszło dziesięcioletniego obowiązywania ustawy ukazały się liczne opracowania artykułowe, kilka monografii, dwa wydania obszernego zbiorowego komentarza oraz uniwersytecki podręcznik prof. S. Szera.

Również obfite orzecznictwo Sądu Najwyższego wszechstronnie wyjaśniło cały szereg zagadnień z zakresu prawa rodzinnego. Wśród różnych spraw z powyższego zakresu rozpatrywanych przez sądy niewątpliwie najwięcej jest spraw rozwodowych. Liczba ich sięga 30 000 rocznie. W związku z tym także orzecznictwo z tego zakresu jest najbogatsze. Zorientowanie się w tak obfitym i rozrzuconym w licznych źródłach materiale prawnym nie jest łatwe, dlatego też należy uznać za celowe opracowanie przez autorów kompendium, w którym zwięźle przedstawione jest stanowisko judykatury, doktryny, a w wielu wypadkach także własne stanowisko autorów.

Autorzy opracowania, sami będąc adwokatami, przedstawili zebrany materiał w sposób umożliwiający w maksymalnym stopniu łatwe posługiwanie się książką. Opracowanie podzielone jest na trzy części. Pierwsza zawiera zagadnienia prawa materialnego (Kodeksu rodzinnego) dotyczące rozwodu. W części drugiej — pod tym samym kątem widzenia — wybrane są przepisy procesowe, a część trzecia zawiera wybrane przepisy związane z procesem o rozwód, dotyczące m.i. zagadnienia kosztów sądowych, wynagrodzenia adwokatów itp. Pod poszczególnymi artykułami autorzy przedstawiają najpierw stanowisko Sądu Najwyższego ujęte w formie zwięzłych tez wybranych z orzeczenia lub opracowanych przez autorów na podstawie orzeczeń, następnie referują lub przytaczają poglądy wyrażone w literaturze, wreszcie przedstawiają w kwestiach spornych własne, umotywowane stanowisko.

W miarę potrzeby objaśnienia pod poszczególnymi artykułami zostały podzielone na rozdziały i podrozdziały. Poszczególne tezy otrzymały numerację kolejną w ramach artykułów.

Książka opracowana jest według stanu prawnego oraz stanu orzecznictwa i literatury na dzień 1 stycznia 1961 r. Jest to więc opracowanie, które zawiera świeższe orzecznictwo niż wydany w 1959 r. zbiorowy komentarz do Kodeksu rodzinnego. Natomiast w przeciwieństwie do wspomnianego komentarza omawiana książka, jako opracowanie wyłącznie praktyczne, nie daje szczegółowego, wyczerpującego uzasadnienia przytoczonych w niej tez. Opracowanie nie zawiera także w zasadzie elementów polemicznych, choć autorzy, w dążeniu do kompletności zebranego materiału, wskazują na rozbieżność poglądów i zaznaczają przy okazji swoje stanowisko.

Z punktu widzenia techniki edytorskiej, a także interpretacyjnej (wykładnia systematyczna), nie można uznać za właściwe opuszczenie w wybranych przepisach tytułów działów lub rozdziałów.

*

M. Buszyński, W. Graboń, M. Pakier: *Prawo lokalowe. Komentarz. Wyd. Prawn. Warszawa 1961, s. 286.*

Zagadnienia prawa lokalowego należą do najbardziej interesujących szerokie rzesze obywateli zamieszkających w miastach. Zagadnienia te są jednocześnie bardzo sporne i trudne.

Do znacznego wzrostu zainteresowania się tymi zagadnieniami w ostatnim okresie przyczyniło się wydanie w lipcu bieżącego roku uchwały Rady Ministrów w sprawie zasad przydziału mieszkań w m.st. Warszawie w latach 1961—1965 oraz wprowadzenie nowej polityki mieszkaniowej także w innych większych miastach. Można więc powiedzieć, że w najbardziej odpowiednim momencie ukazał się komentarz do prawa lokalowego.

Brak takiego komentarza do wydanego w 1959 r. prawa lokalowego od dawna już był odczuwany. Nowe prawo lokalowe uchyliło dawny dekret o publicznej gospodarce lokalami z 1945 r. oraz wiele przepisów dekretu o najmie lokali z 1948 r., w związku zaś z tą zmianą powstały liczne wątpliwości interpretacyjne w praktyce organów do spraw lokalowych oraz w praktyce sądowej. Właśnie szereg tych wątpliwości rozwiązuje autorytatywnie komentarz do prawa lokalowego, opracowany przez odpowiedzialnych pracowników Ministerstwa Gospodarki Komunalnej.

Komentarz składa się z trzech zasadniczych części.

Część I zawiera obszernie i szczegółowo skomentowany tekst prawa lokalowego.

W drugiej części znajdują się akty wykonawcze do prawa lokalowego, przy czym autorzy wyodrębnili akty wydane na podstawie nowego prawa lokalowego oraz akty wykonawcze wydane na podstawie przepisów obowiązujących przed ogłoszeniem tego prawa. W tym ostatnim dziale autorzy zamieścili obowiązujące nadal przepisy dekretu z 1948 r. o najmie lokali wraz z komentarzem. Nie wydaje się to zgodne z systematyką zbioru, gdyż dekret ten trudno zaliczyć do aktów wykonawczych.

Ostatnia, trzecia część książki zawiera przepisy związkowe. Autorzy nie zdążyli już zamieścić tu wspomnianej wyżej uchwały Rady Ministrów z lipca br., jednakże założenia tej uchwały były, jak widać z tekstu, uwzględnione przy opracowaniu komentarza.

*

Prawo cywilne i Kodeks rodzinny. Zbiór przepisów. Wyd. IV. Wyd. Prawn. Warszawa 1961, s. 384.

Kolejne wydanie znanego prawnikom zbioru tekstów zawiera przepisy ogólne prawa cywilnego, prawo rzeczowe, prawo o księgach wieczystych, kodeks zobowiązań, prawo spadkowe i kodeks rodzinny oraz przepisy wprowadzające do tych aktów. Ponadto w zbiorze znajduje się tekst międzynarodowego prawa